אישים באגרות הראי"ה

ר' בנימין אריה לייב דייכובסקי, פרנס 'מחזיקי הדת' בלונדון

פרנס קהילת "מחזיקי הדת" בלונדון, שהזמין את הרב קוק לכהן כרבה · שנות חייו אינן ידועות לנו

10 אגרות

דברי הרב קוק ודברי הרב שלמה אבינר, ונוסח האגרות המלא

igrot.shlomo-aviner.net

בקצרה

פרטים ביוגרפיים על ר' בנימין אריה לייב דייכובסקי לא מצאנו במקורות שבדקנו. מן האגרות עולה שהיה פרנס קהילת "מחזיקי הדת" (ראו בפרשת קהילת "מחזיקי הדת" בלונדון) בלונדון, שהזמינה את הרב קוק לכהן כרבה בשנות מלחמת העולם הראשונה, ושנשאר בקשר עמו גם אחרי שחזר לארץ ישראל. אחיו היה רב אליסבטגרד.

הרב קוק על ר' בנימין לייב דייכובסקי

במרחשוון תרע"ו (1915), מסנט גאלן (ראו בפרשת בשווייץ בימי מלחמת העולם (תרע"ה-תרע"ו)), השיב לו הרב קוק שהוא מסכים באופן עקרוני לקבל את רבנות הקהילה בזמן שהוא מעוכב בחוץ לארץ, ושאל: האם יש הסכמה מלאה בלי מחלוקת, מה יהיו תפקידי הרב, ומה יחסם של הרב הרץ ושל ד"ר יונג (כרך ג', אגרת תשמד). בכסלו תרע"ו כתב שאי אפשר עדיין לקבוע את מועד הנסיעה, וביקש לפייס את הרב מרדכי צבי שוורץ, שטען שרבנות הקהילה בידו (כרך ג', אגרת תשנ), ובשבט ביקש למסור לרב שוורץ מכתב (כרך ג', אגרת תשנו).

בתמוז תרע"ט (1919) הודה לו על נכונותו של ד"ר יונג לדרוש בבית הכנסת (כרך ג', אגרת תתקסג). בכסלו תר"פ, מירושלים, הודה לו על ניחומיו: "בעצם ימי שמחת לבבנו", כשזכו לשוב לארץ, נהפכה שמחתם לתוגה (כרך ד', אגרת תתקפח).

בשנים תרפ"ב-תרפ"ה (1921-1925) המשיכו להתכתב: הרב קוק המליץ לפניו על הרב אביגדור ריבלין מבויסק (כרך ד', אגרת אקיט), כתב שדברי ההלשנה של אנשים אחדים לא קלעו למטרתם (כרך ד', אגרת אקצג), בירך אותו על נישואי בתו (כרך ד', אגרת אקצט), כתב על בואו של אחיו, רב אליסבטגרד, לכהן בקהילת "מחזיקי הדת" (כרך ד', אגרת אשיב), וביקש את עזרתו לישיבה המרכזית, שקנתה מגרש גדול בירושלים (כרך ד', אגרת אשיג).

האגרות

כרך ג', אגרת תשמד: בכ"ו במרחשוון תרע"ו, מסנט גאלן: הסכמה עקרונית לקבל את רבנות "מחזיקי הדת", ושאלות על תנאיה.

"פרנס מחזיקי הדת בק' לונדון"

כרך ג', אגרת תשנ: בכ"ד בכסלו תרע"ו, מסנט גאלן: עיכובים בנסיעה, ובקשה לפייס את הרב שוורץ.

"פרנס עדת מחזיקי הדת בלונדון יצ"ו"

כרך ג', אגרת תשנו: בי' בשבט תרע"ו, מסנט גאלן: בקשה למסור מכתב לרב שוורץ.

"יטיב נא כ"מ למסור את המכתב למע' הרב שווארץ נ"י"

כרך ג', אגרת תתקסג: בו' בתמוז תרע"ט: תודה על דרשת ד"ר יונג.

"דייכאווסקי"

כרך ד', אגרת תתקפח: בו' בכסלו תר"פ, מירושלים: תודה על ניחומיו.

"פרנס עדת קודש היקרה מחזיקי הדת"

כרך ד', אגרת אקיט: בערב ראש השנה תרפ"ב: המלצה על הרב אביגדור ריבלין מבויסק.

"מוהר"ב דייכאווסקי שליט"א"

כרך ד', אגרת אקצג: בי"ט במרחשוון תרפ"ד: ההלשנה לא קלעה למטרתה.

"דייכאווסקי"

כרך ד', אגרת אקצט: בכ"ו בכסלו תרפ"ד: מזל טוב על נישואי בתו.

"דייכאווסקי"

כרך ד', אגרת אשיב: בכ"ד באדר תרפ"ה: על בואו של אחיו, רב אליסבטגרד, ללונדון.

"מוהר"ב ליב דייכאווסקי שליט"א"

כרך ד', אגרת אשיג: בכ"ו באדר תרפ"ה: הישיבה המרכזית {{parshiyot/central-yeshiva}} קנתה מגרש; בקשת עזרה.

"מו"ה בנימין לייב דייכאווסקי"

ראו גם

פרשת "מחזיקי הדת" בלונדון. (מחזיקי הדת)

נוסח האגרות

10 האגרות שבהן נזכר ר' בנימין לייב דייכובסקי, לפי סדר הכרכים, כל אחת עם התמצית שלה

אגרות הראי"ה – כרך ג' – אגרת תשמד

תמצית האגרת

תאריך ומקום: כ"ו מרחשוון תרע"ו - סנט גאלן **נמען:** ב"ל דייכובסקי, פרנס 'מחזיקי הדת' בלונדון

הרב קוק מסכים עקרונית לקבל את רבנות הקהילה בזמן עיכובו בחוץ לארץ, ושואל: האם יש הסכמה מלאה בלי מחלוקת; מה תפקידי הרב; מה יחסו של הרב הרץ; ומה מעמדו של ד"ר יונג.

עיקרי הדברים

- הסכמה עקרונית לרבנות בלונדון.
- בלי מחלוקת.
- שאלות הבהרה.

נוסח האגרת

בעה"י[1] כ"ו מ"ח[2] עתר"ו[3] ס"ג, לכבוד האדון היקר והנכבד מר ב"ל[4] דייחאווסקי נ"י[5] פרנס מחזיקי הדת בק' לונדון. שלום וברכה.

מכתבו הנכבד מיום ה' שבוע העבר הגיעני, והנני להשיב למעלתו את אשר עם לבבי ע"ד[6] הצעתו הנכבדה בדבר קבלת הרבנות של עדתם הקדושה במשך הזמן שהנני מוכרח להתעכב בחו"ל[7].

והנה ביסוד הדבר הנני נותן בזה את הסכמתי למלאות את מבוקשם בעזה"י[8] אבל נכבד לי לדעת איזה פרטי דברים אשר אציעם פה לפני כבוד מעלתו, שאקוה שיטיב להודיעני דברים ברורים אודותם. א' אם ההזמנה הזאת וההסכמה בבחירתי הוא דבר מוסכם מכל חברי אגודתם, באופן שאין בזה שום שמץ של מחלוקת ח"ו[9], כי מעודי הנני בורח מזה, ואקוה למי שהשלו[10] שלו ב"ה[11] שיחנני תמיד להשמר מכל חשש מחלוקת ויברכנו בעתרת שלו[12]. ב' יטיב נא כבודו לפרש לי באר היטב מה הנה העבודות שעדתם הנכבדה דורשת מהרב, למען אוכל לאמד אם הן הולמות לכחותי הרוחניים והחומריים בעה"י. ג' אולי יוכל כבוד מעלתו לברר לי את יחוסו של הרב ד"ר[13] הערץ נ"י לרבנות עדתם בכלל ולהזמנתי בפרט. ד' במכתבו של כבודו לידידנו הרב ד"ר כהן מבזל נ"י מזכיר כבודו בנוגע להרבנות את שם הד"ר[14] יונג נ"י, אולי אפשר שיבאר לי כבודו מהו היחס של רבנות עדתם עם הרב הד"ר הנ"ל[15].

בתקותי שיואיל כבוד הדרתו בטובו למלא את בקשתי ולהשיב על שאלתי בבירור, הנני מקוה שיסודר הענין בכי טוב בעה"י, ואולי מאת ד' היתה זאת שיתגלגל איזה זכות על ידי הכהה להרמת קרן הדת והיהדות, במשך הזמן שהנני מוכרח להתעכב על אדמת נכר, עד ירחם ד' על עולמו ועל עמו וירים נס שלו' בעולם, ונזכה לראות צמח ד' אשר יצמיח לטובה לרפואת מחץ כל דכאי רוח אשר דוכאו מתגרת הסער הגדול המתחולל בעולם, כי הוא ב"ה בעל מלחמות מצמיח ישועות בורא רפואות, והוא יראנו באור חדש אשר יאיר על ציון ועל מקראיה, על הר קדשו ועל כל יראיו וחושבי שמו המצפים לישועתו בקרוב. כנפשו היקרה ונפש דו"ש[16] ושלו'[17] כל העדה הקדושה והנכבדה בכלל ברגשי כבוד וברכה,

הק' אברהם יצחק הכהן קוק

1. בעה"י - בעזרת השם יתברך
2. מ"ח - מרחשון
3. עתר"ו - השנה תרע"ו (1915/1916) - בצירוף אותיות
4. ב"ל - ראשי תיבות של שם פרטי
5. נ"י - נרו יאיר
6. ע"ד - על דבר
7. בחו"ל - בחוץ לארץ
8. בעזה"י - בעזרת השם יתברך
9. ח"ו - חס ושלום
10. שהשלו' - שהשלום
11. ב"ה - ברוך השם
12. שלו' - שלום
13. ד"ר - דוקטור
14. הד"ר - הדוקטור
15. הנ"ל - הנזכר לעיל
16. דו"ש - דורש שלום
17. ושלו' - ושלום

אגרות הראי"ה – כרך ג' – אגרת תשנ

תמצית האגרת

תאריך ומקום: כ"ד כסלו תרע"ו - סנט גאלן **נמען:** ארי' לייב דייכובסקי וועד 'מחזיקי הדת', לונדון

אי אפשר לקבוע את מועד הנסיעה: חסרים מסמכים מהקונסולים, והרב קוק עסוק בהצלת בית החולים. אחרי ההבטחה הגיעו מברק ומכתב מהרב מרדכי צבי שוורץ, הטוען שרבנות הקהילה בידו שלוש שנים. הרב קוק מבקש לפייס אותו, כדי שלא תהיה 'יצעקת לגימה' ולא יגרעו מחזקתו. הרב קוק מבקש כתב רבנות חתום, ואישור רשמי באנגלית לצורך הדרך.

עיקרי הדברים

- עיכובי נסיעה.
- מחאת הרב שוורץ.
- פיוס - בלי הסגת גבול.
- כתב רבנות.

נוסח האגרת

בעה"י[1], כ"ד כסלו עתר"ו[2] ס"ג.

שלו'[3] וברכה לכבוד האדון הנכבד מו"ה[4] ארי' לייב דייכובסקי נ"י[5], פרנס עדת מחזיקי הדת בלונדון יצ"ו[6], וכל האדונים הנכבדים חברי הועד, וכל העדה הקדושה כולה, יפרוס ד' עליהם סוכת שלומו וישים להם ברכה ממרומו בכט"ס[7].

אחדשה"ט[8] באה"ר[9].

הגיע לידי מכתבו היקר, ואשמח בשמחת ישרים ויה"ר[10] שיתקיים בנו יראיך יראוני וישמחו. והנה כעת איני יכול עדיין לקבוע זמן מצומצם לנסיעתנו בעה"י, מפני איזה עכובים. הא', שעדיין אין לנו אותם הדוקומנטים הנדרשים ביחוד כעת למסע ממדינה למדינה, והנני צריך לפנות בזה אל הקונסולים שבברן, הרוסי והצרפתי, ולחכות על תשובתם. והשנית, שהנני עסוק פה במצות פקוח נפשות במקום בית חמדתנו תובב"א[11], שהגיעה לידי טלגרמה מועד ביה"ח[12] הכללי שמה ומגדולי העדה, שאם לא יושט להם עזר במהירות טלגרפית יסגר הבית ח"ו[13], ואני יודע את האסון הגדול שיוכל ח"ו לבא עי"ז[14] להמון החולים הנדכאים, שחייהם תלויים בו.

ע"כ[15] יצאתי בקול-קורא בעתון ישראלי היו"ל[16] בצוריך בשפ"א, וב"ה[17] שהדברים עושים קצת פירות, ואני מוכרח לחכות עוד עד שיתקבץ הסכום ויצא השלוח המהיר לפעלו, וכפי הנראה יעברו ע"ז[18] עוד בערך שבועים ויותר. יזכנו השי"ת[19] לברך על המוגמר בכי טוב, ולהתראות בשמחה וחבת הקודש כראוי ליראי ד' וחושבי שמו.

והנה לא אמנע מלהודיע צערי לכבוד מעלתם, שאחרי שילוח הטלגרמה של ההסכמה קבלתי מכתב מידידנו הרה"ג[20] ד"ר[21] כהן מבזל נ"י, ולוטה בתוכו טלגרמה מלונדון חתומה בשם "רבי שוואַרץ",

שבה מזהירני שלא אקבל את המשרה, ואח"כ[22] בעוד איזה ימים בא מכתב כתוב אלי ונשתוממתי לראות פירמה "מרדכי צבי שווארץ" רב בקהל "מחזיקי הדת ובקה"י[23] באי"ו[24] בלונדון הבירה יצ"ו", והמכתב כתוב אשכנזית בהתנצלות שבעברית יתעכב בצנזורה, בנימוס הראוי' אבל תכנו הוא שכותבו הוא מוחזק זה שלש שנים לרב בעדתם בהסכמת העדה כולה והסכמת הקומיסיוון והפרנס, ועובד הוא את כל עבודת הרבנות מני אז, וגם מקבל הוא פרס מהעדה, ועוד כמה פרטים ע"ד[25] חזקת הרבנות שלו.

והנה מובן הדבר כי אלמלי באו לידי הטלגרמה וביחוד המכתב לפני הבטחתי הייתי מעכב את ההבטחה עד שיפתרו לי מעלתם את השאלה הגדולה הזאת, איך יתכן להיות עכ"פ[26] מצב של כבוד ושל שלו' כאשר יש אדם אחד שהוחזק בעבודת הרבנות וטוען כולו שלי.

אבל כאשר כבר פציתי את פי להבטיח מצד אחד, ומצד השני נאמנים עלי מאד הימנותי' דכבוד מעלתו, וביחוד מעלת הרבנים הג'[27] הנכבדים ד"ר יונג וד"ר[28] שיינפלד נ"י, שהקדימוני בברכותיהם הטלגרפיות, להחזיק עי"ז שבודאי אמת נכון הדבר שאין כאן חלילה שום מחלוקת ולא שום שמץ הסגת גבול חלילה. אבל בכ"ז[29] נשאר לי הענין של המכתב חדה סתומה, שאבקש מכבוד מעלתם שיואילו לפתור אותה על בוריה. וביחוד אם הוחזק באיזה דבר בכבוד או בפרנסה מעניני הרבנות בלא תנאי מפורש שהוא רק לשעה עד שיבא רב שיקבלוהו כנהוג, לא יגרעו בגיני מחזקתו שום דבר, ובכל אופן שהוא איני רוצה שתהי'[30] משום אדם, וק"ו[31] לבן תורה, עלי שום קובלנא, וק"ו צעקת לגימה ח"ו.

ע"כ בקשתי ערוכה בזה לפני מעלתם, שיראו לפייס את החתום על המכתב, הרב רמ"צ[32] שווארץ הנ"ל[33], באופן הראוי כדי שלא יהי'[34] לו עלי חלילה שום מקום של תרעומת וקובלנא כל דהוא. ובמדת טובם וישרם אבטח בעה"י, שימלאו בקשתי באופן היותר רצוי. ויהי'[35] נועם ד' עלינו ויחזק את ידינו בעבודת הקודש, ויהי' הימים, אשר יהי' רצון השי"ת שאשב בעדתם, עד אשר יחננו בחסדו לעלות אל הקודש ברב רחמיו, ימים של שקט ושלוה, של שלו' וברכה ועבודה פוריה לחזק ולאמץ, לגדל ולרומם קרן התורה והמצוה, ויה"ר שיתקדש שמו הגדול ב"ה[36] על ידינו "כרצונו וכרצון יראיו וכרצון כל עמו בית ישראל".

אף זאת תכון עתירתי מכבוד מעלתם, שלא לשנות ממנהג ישראל תורה, לשלח לפני צאתי מפה אלי כתב רבנות, ע"פ[37] החוזה אשר דברנו במכתבינו, חתום ממע"כ[38] ומיתר חברי הועד, ומה טוב הי'[39] אם יבאו בו על החתום הרבנים היותר עקריים בעיר. אמנם זה אניח לפי שקול דעתם הטהורה, המלאה לה יראת ד' ותומת ישרים. למעלת הרה"כ[40] ד"ר הירץ נ"י הייתי חפץ שיודיעו מבאי וקבלתי את הרבנות, באופן היותר מכובד והיותר רשמי שאפשר להם.

בבטחוני בטוב לבבם, שיואילו למלא את כל אשר שאלתי מאתם בעה"י, הנני חותם בכל חותמי ברכות באהבה נאמנה כנפשם היקרה ונפש עבד לעם ד' המוכן לשרתם בקודש בחסדי השי"ת, ברגשי כבוד ויקר,

הק' אברהם יצחק הכהן קוק

נ.ב. אוהבי פה אומרים, שבשביל מצב הזמן ראוי שישלחו לידי כתוב בשפה האנגלית, באיזה אשור רשמי של איזה פקידות, על החתימות, שהנני מוזמן ממעלתם לבא לשרת ברבנות של עדתם. אקוה שגם ענין זה ימלאו בטובם, כדי שתהי' הדרך שנלך עלי'[41] אני וביתי יותר בטוחה מכל מפריע, בעה"י,

הנ"ל

---

1. בעה"י - בעזרת השם יתברך
2. עתר"ו - השנה תרע"ו (1915/1916) - בצירוף אותיות
3. שלו' - שלום
4. מו"ה - מורנו הרב
5. נ"י - נרו יאיר
6. יצ"ו - ישמרה צורה ויחייה
7. בכט"ס - בכל טוב סלה
8. אחדשה"ט - אחרי דרישת שלומו הטוב
9. באה"ר - באהבה רבה
10. ויה"ר - ויהי רצון
11. תובב"א - תבנה ותכונן במהרה בימינו אמן
12. ביה"ח - בית החולים
13. ח"ו - חס ושלום
14. ע"י"ז - על ידי זה
15. ע"כ - על כן
16. היו"ל - היוצא לאור
17. וב"ה - וברוך השם
18. ע"ז - על זה
19. השי"ת - השם יתברך
20. הרה"ג - הרב הגאון
21. ד"ר - דוקטור
22. ואח"כ - ואחר כך
23. ובקה"י - ובקהילת י... - שם מקום
24. בא"ו - באות ו' / באופן - לפי ההקשר
25. ע"ד - על דבר
26. עכ"פ - על כל פנים
27. הג' - הגאון
28. וד"ר - ודוקטור
29. בכ"ז - בכל זאת
30. שתהי' - שתהיה
31. וק"ו - וקל וחומר
32. רמ"צ - רבי משה צבי? / רבי מאיר צבי - שם אדם
33. הנ"ל - הנזכר לעיל
34. יהי' - יהיה
35. ויהי' - ויהיה
36. ב"ה - ברוך השם
37. ע"פ - על פי
38. ממע"כ - ממעלת כבודו
39. הי' - היה
40. הרה"כ - הרב שם שמתחיל באות כ (כגון כתריאל) - הפירוש המדויק תלוי בשם האדם

41. עלי - עליה

אגרות הראי"ה – כרך ג' – אגרת תשנו

תמצית האגרת

תאריך ומקום: י' שבט תרע"ו - סנט גאלן **נמען:** בנימין אריה לייב דייכובסקי

בקשה למסור מכתב לרב שוורץ. הם עסוקים בהכנת התעודות לנסיעה.

עיקרי הדברים

- הכנות לנסיעה.

נוסח האגרת

בעה"י[1] י' שבט עתר"ו[2] ס"ג.

לכ'[3] ידידי היקר והמרומם מו"ה[4] בנימין ארי' לייב דייכאווסקי. שלו'[5] וברכה באה"ר[6].

אחדשה"ט[7], יטיב נא כ"מ[8] למסור את המכתב למע' הרב שווארץ נ"י[9], והנה אנחנו עסוקים כעת בהכנת הנסיעה בעה"י, בהכשרת התעודות הראויות לזה, יצליח השי"ת[10] את דרכנו ויופיע על מפעלינו ברב חסדו וטובו לבית ישראל. והנני בזה חותם בברכה למע"כ[11] ולכל עדת ד' היקרה ולכל חברי הועד היקרים וכל יח"ס[12] ירוממו אף ינשאו, כנה"י[13] ונפש אוהבם הנאמן דורש אשרם והצלחתם כה"י[14],

הק' אברהם יצחק ה"ק

1. בעה"י - בעזרת השם יתברך
2. עתר"ו - השנה תרע"ו (1915/1916) - בצירוף אותיות
3. לכ' - לכבוד
4. מו"ה - מורנו הרב
5. שלו' - שלום
6. באה"ר - באהבה רבה
7. אחדשה"ט - אחרי דרישת שלומו הטוב
8. כ"מ - כל מקום / כל מה (ש...)
9. נ"י - נרו יאיר
10. השי"ת - השם יתברך
11. למע"כ - למעלת כבוד
12. יח"ס - יחידי סגולה
13. כנה"י - כנפשו היקרה
14. כה"י - כנפשו היפה

אגרות הראי"ה – כרך ג' – אגרת תתקסג

תמצית האגרת

תאריך ומקום: ו' תמוז תרע"ט - וסטקליף **נמען:** ר' ב"ל דייכאווסקי

הרב קוק מודה על נכונות הרב ד"ר יונג לדרוש בבית הכנסת 'בעניין המאורע' (כנראה החלמתו). אשתו שולחת דרישת שלום ו'הכרת טובה עמוקה'.

עיקרי הדברים

- דרשת הרב יונג.
- הכרת טובה.

נוסח האגרת

ב"ה, ו' תמוז, עטר"ת[1], וו"ק[2].

כ'[3] ידי"נ[4] המרומם הר"ב[5] ליב דייכאווסקי שליט"א[6] וכב"ב[7] היקרים שי'[8] לאוי"ט[9]. שלום וברכה באה"ר[10].

מכתבו הנכבד הגיעני, והנני שבע רצון מנדבת רוחו של ידידנו הרב ד"ר[11] יונג שליט"א לדרש בביה"כ[12] בענין המאורע, יפרס ד' עלינו ועל כל עמו ישראל ועל כל יצוריו את סוכת שלומו שלו, אמת.

והנני בזה חותם בברכת אה"ר[13] כנה"י[14] ונפש ידי"ע[15],

הק' אברהם יצחק ה"ק

הרבנית תחי'[16] דו"ש[17] כב"ב בכלל ובפרט ברוב אהבה והכרת טובה עמוקה.

הנ"ל

---

1. עטר"ת - השנה תרע"ט (1918/1919) - כתובה במילה "עטרת"
2. וו"ק - דורש פענוח
3. כ' - כבוד
4. ידי"נ - ידיד נפשי
5. הר"ב - הרב רבי שם שמתחיל באות ב (כגון בנימין / ברוך / בצלאל) - הפירוש המדויק תלוי בשם האדם
6. שליט"א - שיחיה לאורך ימים טובים אמן
7. וכב"ב - וכל בני ביתו
8. שי' - שיחיה
9. לאוי"ט - לאורך ימים טובים
10. באה"ר - באהבה רבה
11. ד"ר - דוקטור
12. בביה"כ - בבית הכנסת
13. אה"ר - אהבה רבה
14. כנה"י - כנפשו היקרה
15. ידי"ע - ידידו עוז
16. תחי' - תחיה

17. דו"ש - דורש שלום

אגרות הראי"ה – כרך ד' – אגרת תתקפח

תמצית האגרת

תאריך ומקום: ו' כסלו תר"פ - ירושלים **נמען:** ר' בנימין ליב דייכאווסקי, פרנס 'מחזיקי הדת', לונדון

תודה על דברי ניחומים. 'בעצם ימי שמחת לבבנו', כשזכו לשוב ונפגשו בחיבה מכל הכיתות, 'נהפכה שמחתנו לתוגה בפתע פתאום'. הרב קוק מבקש ברכה לקהילה, ולעורר את פעילות 'הסתדרות ירושלים'.

עיקרי הדברים

- תודה על ניחומים.
- שמחה שנהפכה לתוגה.
- עידוד ההסתדרות בלונדון.

נוסח האגרת

ב"ה[1] ירושלם ת"ו[2], יום ו' לחדש כסלו תר"פ[3]

שלו'[4] וברכה באה"ר[5], לכ'[6] ידי"נ היקר והנכבד בתו"י[7] וכל מרה נכונה. מו"ה[8] בנימין ל"כ דייכאווסקי שליט"א[9],

פרנס עדת קודש היקרה מחזיקי הדת יצ"ו בלונדון. וככ"ב היקרים ונכבדים שי'[10] לאוי"ט[11] אחדשה"ט[12] באה"ר, ממצר נפשנו, בעת יגון אשר הוגה ד' אותנו ביום חרון אפו בעוה"ר[13], הנני מציג את רגשי תודתי לכבודו החביב, בעד דברי תנחומותיו היקרים והחביבים לנו. ב"ה הצדיק, על יושר משפטיו ודינו הצדק, אשר השביענו ממרומים בעצם ימי שמחת לבבנו, בהלו נר החדוה הכבוד והחבה מעברים שונים עלינו. בזכייתנו לשוב אל אדמת הקדש ולעיה"ק[14]. ות"ל[15] שבכלל נפגשתי מרוב הכתות והמפלגות בעם ד' יושבי אה"ק[16] בכ"כ חבה וחדות כבוד, אשר הרהיבוני בענות צדקם. והנה נהפכה שמחתנו לתוגה בפתע פתאום בעוה"ר, ירחם ד' ויחננו לעבוד במנוחה והשקט עבודתו ועבודת עם קדשו וחבל נחלתו, אשר לזה עיני ולבי נשואות כל-הימים. ומהרה יאיר לנו אור ישע ופדות, וירום קרן לעמו.

ופתחון פה יתן ליראיו ולמחכי ישועתו ותפארתו, והי'[17] שלו' כנה"י[18], ונפש ידי"ע[19] דושה"ט[20] באה"ר

הק' אברהם יצחק ה"ק

ימסור נא חביבי את ברכותי העמוקות ורגשי אהבתי, לכללות עדת קודש היקרה החרותה עמנו על לבבי לאהבת עולם. וביחוד ליח"ס[21] המקושרים באהבה גלוי' אהבת עולמים בלבבי ונפשי. ומה מאד אבקשו לעורר את מפעלות הסתדרותנו הקדושה "ירושלים". אשר בעה"י[22] גדולות נוכל לקוות ממנה לימים הבעל"ט[23], לעודד לב [כ...] עם ד', תמימי הלב וישרי הדעת, החוכים לצעדי ישועה וצמח גאולה, באופן המרהיב את הלב הכמה לאור ד' ולקדושת יפעת כבוד כל קודש בישראל באמת ואמונה, אשר על ידי תנועת קודש זו יגלה ההוד וההדר הכללי, המלא בחיי ליחידי סגולה נשמת עם ד' השוקקה

אל קדושת נאות הקודש, לכל הכבוד של התחיה הלאומית בישראל, [ובאמת] אך בתוכה היא גנוזה בעזה"י[24], ידי"ע ה"ק[25]

---

1. ב"ה - ברוך השם
2. ת"ו - תבנה ותכונן
3. תר"פ - השנה תר"פ (1919/1920)
4. שלו' - שלום
5. באה"ר - באהבה רבה
6. לכ' - לכבוד
7. בתו"י - בתורה ויראה
8. מו"ה - מורנו הרב
9. שליט"א - שיחיה לאורך ימים טובים אמן
10. שי' - שיחיה
11. לאוי"ט - לאורך ימים טובים
12. אחדשה"ט - אחרי דרישת שלומו הטוב
13. בעוה"ר - בעוונותינו הרבים
14. ולעיה"ק - ולעיר הקודש
15. ות"ל - ותודה לא-ל
16. אה"ק - ארץ הקודש
17. והי' - והיה
18. כנה"י - כנפשו היקרה
19. ידי"ע - ידידו עוז
20. דושה"ט - דורש שלומו הטוב
21. ליח"ס - ליחידי סגולה
22. בעה"י - בעזרת השם יתברך
23. הבעל"ט - הבא עלינו לטובה
24. בעזה"י - בעזרת השם יתברך
25. ה"ק - הכהן קוק

אגרות הראי"ה – כרך ד' – אגרת אקיט

תמצית האגרת

תאריך ומקום: ערב ראש השנה תרפ"ב - ירושלים **נמען:** ר' בנימין דייכאווסקי, לונדון

ברכת השנה לו ולקהילת 'מחזיקי הדת'. הרב קוק ממליץ על הרב אביגדור ריבלין מבויסק, מנכבדי העיר ומופלג בתורה, שבא ללונדון לחפש משרה בקודש או בחול, ומבקש לקרבו.

עיקרי הדברים

- ברכת השנה.
- המלצה על הרב ריבלין.

נוסח האגרת

ב"ה[1]. ירושלים ער"ה[2] תרפ"ב[3]

שלו'[4] וברכת השנים וכט"ס[5] לכ'[6] ידי"ע[7] הרב הנכבד זך הרעיון מוהר"ב[8] דייכאווסקי שליט"א[9] וכב"ב[10] היקרים יתברכו בכט"ס[11] באה"ר[12],

בכוח"ט[13] בסשצ"ג[14] לאוי"ט[15] אחדשה"ט[16]. באהבה נאמנה קראתי מעם מכתבו היקר. אשר הי'[17] לי לעונג רב, וזכרון אהבת אומן החרותה לנצח על לוח לב ונפש. יקבל נא ידידי באהבה את ברכתי הנאמנה, לו ולביתו ולכא"ל[18] ולעדת קודש היקרה קה"ק[19] מחזיקי הדת. יברכם ד' בכ"ט[20], בשנה טובה ומוצלחת, ונזכה מהרה לאור גאולה וישועה, וששון ושמחה בחדות ד' ועזו, ובשמחת נאות ארץ חמדה לשם ולתפארת, בב"א[21]. מדי דברי אבקשנו נא, שאם יבא ללונדון הרה"ג[22] ר' אביגדור ריבלין נ"י[23], שהוא אחד מידידי מעיר בויסק, שהי'[24] שם מנכבדי הבע"ב[25] ומופלג בתו"י[26], ובר אבהן מגזע היחס והמעלה, יועיל נא כבודו לקרבו בכל מה שיהי'[27] באפשרותו. כי יקר הוא האיש וראוי להתקרבות, וכאשר לפי מצבו כעת הוא חושב לבא ללונדון, לתור לו איזה משרה, בחול או בעבודת הקודש, כהגדת שיעורים ודרשנות או הנהלת איזה מוסד ציבורי, שלכל אלה הוא מוכשר מאד ונאמן, אקוה שכ"ת[28] במדתו הטובה והנני חותם בכל חותמי ברכות באה"ר[29] כנה"י[30] ונפש ידי"ע

הק' אברהם יצחק ה"ק

1. ב"ה - ברוך השם
2. ער"ה - ערב ראש השנה
3. תרפ"ב - השנה תרפ"ב (1921/1922)
4. שלו' - שלום
5. וכט"ס - וכל טוב סלה
6. לכ' - לכבוד
7. ידי"ע - ידידו עוז
8. מוהר"ב - מורנו הרב רבי שם שמתחיל באות ב (כגון בנימין / ברוך / בצלאל) - הפירוש המדויק תלוי בשם האדם
9. שליט"א - שיחיה לאורך ימים טובים אמן
10. וכב"ב - וכל בני ביתו
11. בכט"ס - בכל טוב סלה

12. באה"ר - באהבה רבה
13. בכוח"ט - בכתיבה וחתימה טובה
14. בששצ"ג - בספרן של צדיקים גמורים
15. לאוי"ט - לאורך ימים טובים
16. אחדשה"ט - אחרי דרישת שלומו הטוב
17. הי' - היה
18. ולכא"ל - ולכל אשר לו
19. קה"ק - קהילה קדושה
20. בכ"ט - בכל טוב
21. בב"א - במהרה בימינו אמן
22. הרה"ג - הרב הגאון
23. נ"י - נרו יאיר
24. שהי' - שהיה
25. הבע"ב - הבעל הבית
26. בתו"י - בתורה ויראה
27. שיהי' - שיהיה
28. שכ"ת - שכבוד תורתו
29. באה"ר - באהבה רבה
30. כנה"י - כנפשו היקרה

אגרות הראי"ה – כרך ד' – אגרת אקצג

תמצית האגרת

תאריך ומקום: י"ט מרחשון תרפ"ד **נמען:** ר' בנימין לייב דייכאווסקי, פרנס 'מחזיקי הדת'

דברי הדלטוריה (ההלשנה) של אנשים אחדים לא קלעו למטרתם, ורוב נכבדי העם מעריכים את דרך התום. קבלות מצורפות.

עיקרי הדברים

- ההלשנות לא הצליחו.
- קבלות.

נוסח האגרת

ב"ה[1]. י"ט מ"ח[2] ד'

ידידי היקר והמרומם הרב הנכבד ומפואר מו"ה[3] בנימין לייב דייכאווסקי שליט"א[4]

פרנס קה"ק[5] מחזיקי הדת בלונדון יצ"ו[6] וכא"ל[7] שלו'[8] וברכה לעד. נשמחתי ביקרתו מלואת אהבה נאמנה ישר כחו ויברך ד, חילו. והנני מוצא לי לחובה להרגיע את רוחו הטהור, כי דברי הדילטוריא אשר לצערנו מסבות שונות נכשלו בהם אנשים אחדים לא קלעו למטרתם בע"ה[9], ורובם ככולם של נכבדי עם ד' וגדוליהם, מקרוב ומרחוק, יודעים להוקיר את דרך התום והיושר המביא ג"כ[10] שלו' על ישראל ועל רבנן ועל אה"ק[11]. יקבל רצו"פ[12] את הקבלות של הצדקה.

והנני בזה חותם בכל חותמי ברכות באה"ר[13], לו ולמשפחתו היקרה ולעדת הקודש מחזיקי הדת כולם אהובים, יתברכו מקודש כנה"ר[14] ונפש ידי"ע[15] דוש"ת[16] באה"ר מהר הקודש מירושלים

הק' אברהם יצחק ה"ק

---

1. ב"ה - ברוך השם
2. מ"ח - מרחשון
3. מו"ה - מורנו הרב
4. שליט"א - שיחיה לאורך ימים טובים אמן
5. קה"ק - קהילה קדושה
6. יצ"ו - ישמרה צורה ויחייה
7. וכא"ל - וכל אשר לו
8. שלו' - שלום
9. בע"ה - בעזרת השם
10. ג"כ - גם כן
11. אה"ק - ארץ הקודש
12. רצו"פ - רצוף / רצופה (מצורף למכתב)
13. באה"ר - באהבה רבה
14. כנה"ר - כנפשו הרמה
15. ידי"ע - ידידו עוז
16. דוש"ת - דורש שלומו ותורתו

אגרות הראי"ה – כרך ד' – אגרת אקצט

תמצית האגרת

תאריך ומקום: כ"ו כסלו תרפ"ד **נמען:** ר' בנימין דייכאווסקי

מזל טוב על נישואי בתו.

עיקרי הדברים

- מזל טוב.

נוסח האגרת

ב"ה[1]. כ"ו כסלו פ"ד

שלו'[2] וברכה באה"ר[3] לכ'[4] ידי"נ[5] הרב הנכבד דגול מרכבה איש חמודות מו"ה[6] בנימין דייכאווסקי שליט"א[7] וכב"ב[8] היקרים וכא"ל[9] שלו' רב לאוי"ט[10]. אחדשה"ט[11]

באהבה נאמנה יקבל כת"ה את תודתי העמוקה על הבשורה הטובה אשר בשרני באהבתו משמחת נשואי בתו היקרה עב"ג[12] הנעלה שליט"א, מז"ט[13] וברכת עולמים לכת"ה[14] ולכל אשר לו ויראה נא רב נחת מצאצאיו היקרים כולם ומהצמד היקר הזה, דור ישרים יבורך באושר רב וכט"ס[15], ויתענגו כולם על רב שלו' וברכה רבה כנפשם היקרה ונפש ידי"ע[16] דוש"ת[17] באה"ר[18] מהר הקודש מירושלים

הק' אברהם יצחק ה"ק

1. ב"ה - ברוך השם
2. שלו' - שלום
3. באה"ר - באהבה רבה
4. לכ' - לכבוד
5. ידי"נ - ידיד נפשי
6. מו"ה - מורנו הרב
7. שליט"א - שיחיה לאורך ימים טובים אמן
8. וכב"ב - וכל בני ביתו
9. וכא"ל - וכל אשר לו
10. לאוי"ט - לאורך ימים טובים
11. אחדשה"ט - אחרי דרישת שלומו הטוב
12. עב"ג - עם בחיר גורלה
13. מז"ט - מזל טוב
14. לכת"ה - לכבוד תורתו הרמה
15. וכט"ס - וכל טוב סלה
16. ידי"ע - ידידו עוז
17. דוש"ת - דורש שלומו ותורתו
18. באה"ר - באהבה רבה

אגרות הראי"ה – כרך ד' – אגרת אשיב

תמצית האגרת

תאריך ומקום: כ"ד אדר תרפ"ה **נמען:** ר' בנימין ליב דייכאווסקי

אחיו הרב, רב אליסבטגרד, מסכים לבוא ללונדון לקהילת 'מחזיקי הדת' כשיקבל רשיונות וכסף להוצאות.

עיקרי הדברים

- בואו של אחיו ללונדון.

נוסח האגרת

כ"ד אדר ה'

שלו'[1] וברכה מקודש לכ'[2] ידי"נ[3] הרה"ח[4] הנכבד רב פעלים מוהר"ב[5] ליב דייכאווסקי שליט"א[6] וכל משפחתו היקרה,

ברכת ד' עליהם סלה. אחדשה"ט[7] באה"ר[8], הגיעני מכתבו היקר, ובטח כבר קבל כת"ר[9] את מכתבי בתשובה על הט"ג[10] ששלח, ואין לי מה להוסיף כ"א[11] מפני הכבוד, ומצד הסכמת כבוד אחי הרב הגאון שליט"א הדבר מוסכם, שכאשר יקבל מכבודו את הרשיונות הדרושות מצד הממשלה לכניסה לאנגליי, ואת סכום הכסף הדרוש להוצאה, יסע למח"ק[12] בע"ה[13] במוקדם היותר אפשרי, ודי יצוה את הברכה לכונן את מעשי ידינו לרומם קרן הדת והיהדות בקרב בית ישראל בכל ארצות פזוריהם, עד אשר יראינו בקרוב בישועתו לקבץ נדחינו מארבע כנפות הארץ אל הר קדשו ודביר מקדשו.

והיה זה שלו' וברכה לעד, כנה"י[14] ונפש ידי"ע[15] דוש"ת[16] ושלו'[17] לכל קה"ק[18] מחזה"ד[19] יצ"ו[20] באה"ר

הק' אברהם יצחק ה"ק

1. שלו' - שלום
2. לכ' - לכבוד
3. ידי"נ - ידיד נפשי
4. הרה"ח - הרב החסיד
5. מוהר"ב - מורנו הרב רבי שם שמתחיל באות ב (כגון בנימין / ברוך / בצלאל) - הפירוש המדויק תלוי בשם האדם
6. שליט"א - שיחיה לאורך ימים טובים אמן
7. אחדשה"ט - אחרי דרישת שלומו הטוב
8. באה"ר - באהבה רבה
9. כת"ר - כבוד תורתו
10. הט"ג - הטלגרמה
11. כ"א - כי אם
12. למח"ק - למחזיקי הדת (בלונדון)
13. בע"ה - בעזרת השם
14. כנה"י - כנפשו היקרה

15. ידי"ע - ידידו עוז
16. דוש"ת - דורש שלומו ותורתו
17. ושלו' - ושלום
18. קה"ק - קהילה קדושה
19. מחזה"די - מחזיקי הדת
20. יצ"ו - ישמרה צורה ויחייה

אגרות הראי"ה – כרך ד' – אגרת אשיג

תמצית האגרת

תאריך ומקום: כ"ו אדר תרפ"ה **נמען:** ר' בנימין ליב דייכאווסקי

הרב קוק מקווה שעניין אחיו יצליח. השבוע גמרו לקנות מגרש גדול במעלה העיר מערבה, בכחמשת אלפים לירה. יש כארבעים צעירים מצוינים, ועוד כחמישים עתידים לבוא. הרב קוק מבקש עזרה, כי ההתקדמות החילונית נעשית בידי מי שזה כל עולמם.

עיקרי הדברים

- אחיו.
- קניית המגרש.
- ארבעים תלמידים.
- בקשת עזרה.

נוסח האגרת

כ"ו אדר ה'

שלו'[1] וברכה לכ'[2] ידי"נ[3] הרב הנכבד רב פעלים אוצר נחמד בתו"י[4] מו"ה[5] בנימין לייב דייכאווסקי שליטא, וכל משפחתו היקרה שלו' רב אחדשה"ט[6] באה"ר[7]

בטח כבר קבל את מכתבי ע"ד[8] אחי הגאבד"ק[9] ועליסאוועטגראד שליט"א[10] ואין לי מה להוסיף, אקוה בע"ה[11] שהענין יהי'[12] מוצלח בע"ה לטובת עדת ד' היקרה מחז"ה[13] בכל הפרטים. ועל של עתה באתי אולי יוכל כת"ר[14] להיות מן המעשים לעזור לנו ביסוד הישיבה הקדושה שלנו, ההולכת ומתכוננת ת"ל[15], וכבר אתוספו ספסלי וב"ה[16] שהצעדים הולכים הלוך וטוב, ויש לקוות ממנה ישועה גדולה לעם ד' הגוי כולו מחזיקי הדת. ולאור תוה"ק[17] על אדמת הקודש. שבוע העבר גמרנו ב"ה[18] קנין מגרש גדול ורחב ידים במעלה העיר לצד מערב, שיעלה לערך חמשת אלפים לי"מ[19], וההוצאה הכלכלית ג"כ[20] גדולה ורבה מאד, קרוב לארבעים צעירים מצוינים הנם כבר מוכנים ובע"ה[21] עוד כחמשים נועדים לבא לזמן הבעל"ט[22]. אקוה שכת"ר[23] יהי' בין הבונים הלוקחים יד בפועל ביסוד הקדוש הזה. וכאשר איני צריך להרבות דברים בפרשת גדולת הענין ונחיצותו, ביחוד בזה"ז[24], שתכונת ההתקדמות החלונית הולכת ונעבדת ע"י[25] אלה, שכל זה הוא חזון עולמם, כמה מדה טובה כפולה ומכופלת עלינו, המסורים לקדושת עם ד' ותוה"ק[26] לפעול בעד הרמת קרנה של תורה בארץ בית חיינו.

והנני בזה מקצר ועולה וחותם בכל חותמי ברכות לכת"ר[27] ולכא"ל[28] באה"ר כנה"י[29] ונפש ידי"ע[30] דוש"ת[31] באה"ר.

הק' אברהם יצחק ה"ק

1. שלו' - שלום
2. לכ' - לכבוד
3. ידי"נ - ידיד נפשי

4. בתו"י - בתורה ויראה
5. מו"ה - מורנו הרב
6. אחדשה"ט - אחרי דרישת שלומו הטוב
7. באה"ר - באהבה רבה
8. ע"ד - על דבר
9. הגאבד"ק - הגאון אב בית דין קהילת
10. שליט"א - שיחיה לאורך ימים טובים אמן
11. בע"ה - בעזרת השם
12. יהי' - יהיה
13. מחז"ה - מחזיקי הדת
14. כת"ר - כבוד תורתו
15. ת"ל - תודה לא-ל
16. וב"ה - וברוך השם
17. תוה"ק - תורתנו הקדושה
18. ב"ה - ברוך השם
19. לי"מ - לירות מצריות
20. ג"כ - גם כן
21. ובע"ה - ובעזרת השם
22. הבעל"ט - הבא עלינו לטובה
23. שכת"ר - שכבוד תורתו
24. בזה"ז - בזמן הזה
25. ע"י - על ידי
26. ותוה"ק - ותורתנו הקדושה
27. לכת"ר - לכבוד תורתו
28. ולכא"ל - ולכל אשר לו
29. כנה"י - כנפשו היקרה
30. ידי"ע - ידידו עוז
31. דוש"ת - דורש שלומו ותורתו